

Nâng cao - tham khảo

NHỮNG VẤN ĐỀ LIÊN QUAN ĐẾN CHU KỲ LÊN GIỐNG VÀ CÁCH XÁC ĐỊNH THỜI ĐIỂM RỤNG TRỨNG

Trịnh Thị Cẩm Vân

Phòng khám Thú y Chợ Lớn

Đặc điểm sinh sản của loài chó khác hẳn với các loài động vật có vú khác về tuổi thành thục, chu kỳ động dục, hành vi động dục và giao phối... đã góp phần tác động không nhỏ đến việc chọn lọc, nhân giống và lai tạo giống chó. Sự thành công của việc nhân giống chọn lọc phụ thuộc vào nhiều yếu tố từ chó đực lẫn chó cái, bao gồm các yếu tố về di truyền, thể chất, phương thức nuôi dưỡng, bệnh tật bẩm sinh hoặc mắc phải, yếu tố nội tiết, phương thức phối giống (tự nhiên hay nhân tạo), thời điểm phối giống ...

I. NHỮNG VẤN ĐỀ LIÊN QUAN ĐẾN CHU KỲ LÊN GIỐNG CỦA CHÓ CÁI

Một chu kỳ động dục bình thường trên chó cái gồm 4 pha: trước động dục (proestrous) kéo dài khoảng 9 ngày, giai đoạn động dục (estrous) kéo dài khoảng 7 ngày, giai đoạn sau động dục (diestrous) kéo dài khoảng 60 ngày, giai đoạn nghỉ ngơi (anestrous) kéo dài khoảng 5 tháng và tiếp tục đi vào chu kỳ tiếp theo.

Các dấu hiệu và hành vi của chó cái trong giai đoạn động dục tiến triển như sau :

Âm hộ sưng phồng, màu hơi hồng

Máu chảy từ âm hộ từ đỏ sẫm – hồng – nhạt dần

Chó cái liếm âm hộ liên tục

Có những hành vi lạ như dễ kích động, sủa, hung hãn , đôi lúc có vẻ như muốn tấn công đối

tượng trước mặt

Có những hành vi gợi tình đối với chó đực như nhảy chồm, ve vãn

Đuôi chó cái chuyển qua một phía biểu lộ tư thế sẵn sàng giao tình

Chu kỳ lên giống của chó cái chịu sự điều hoà bởi kích thích tố estrogen và progesterone do buồng trứng tiết ra dưới sự kiểm soát của kích thích tố tuyến não thùy FSH (Follicle stimulating hormone) và LH (Luteum hormone) và dưới tác động của kích thích tố phân tiết từ vùng dưới đồi GnRH (Gonadotropin – releasing hormone).

Do vậy, những bất thường có liên quan đến các yếu tố nội tiết, di truyền, bệnh tật... đều ảnh hưởng trực tiếp đến chu kỳ lên giống của chó cái.